

**Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
Oddział w Radomiu**

**PODATKI
w gospodarstwie rolnym**

RADOM 2013

CENTRUM DORADZTWA ROLNICZEGO W BRWINOWIE
ODDZIAŁ W RADOMIU
26-600 Radom, ul. Chorzowska 16/18
e-mail: radom@cdr.gov.pl

Autor:

Ireneusz Gradka
Bolesław Pieczyński

Projekt okładki:

Danuta Guellard

@ Copyright by Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
Oddział w Radomiu 2013

ISBN 978-83-63411-17-6

Druk: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu
ul. Chorzowska 16/18, tel. 48 365 69 00
Nakład: 1000 egz.

Spis treści

	Strona
I. Podatki w Polsce	6
II. Podatki w gospodarstwie rolnym	8
1. Podatek rolny	8
2. Podatek leśny	11
3. Podatek od nieruchomości	14
4. Podatek dochodowy	18
5. Podatek dochodowy - działy specjalne produkcji rolnej	19
6. Inne podatki	21
7. Podatek VAT	22
III. Podatki w rolnictwie w krajach UE	32
IV. Zakończenie i wnioski	34
Literatura	35

Wprowadzenie

„W życiu są tylko dwie rzeczy pewne: śmierć i podatki” - mawiał Benjamin Franklin.

Podatek to klasyczna danina publiczna, czyli pieniężne, przymusowe, ogólne, nieodpłatne i bezzwrotne świadczenie na rzecz państwa. Charakterystyczną cechą podatku jest jego ogólny charakter, co oznacza, że wszyscy podlegają temu obowiązkowi.

Podatek jest wielce złożoną konfiguracją prawną, fiskalną, ekonomiczną, polityczną i społeczną, co w konsekwencji wpływa na poziom życia mieszkańców i dochody państwa, sprzyja podejmowaniu decyzji gospodarczych, inwestycyjnych i konsumpcyjnych.

Definicja podatku

1. Podatek

Podatek - świadczenia pieniężne na rzecz państwa lub innej osoby publiczno-prawnej o charakterze przymusowym, powszechnym, bezzwrotnym i nieodpłatnym, pobierane na podstawie przepisów prawnych, określających warunki, wysokość oraz terminy płatności tych świadczeń.

2. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy, typ podatku, którego przedmiotem jest osiągnięcie dochodu, a podstawą - ustawowo zdefiniowany dochód (różnica między przychodem a kosztami jego uzyskania); występuje powszechnie w wielu państwach; w Polsce podatek dochodowy od osób fizycznych wprowadzony w 1992.

W niniejszej publikacji pragniemy przedstawić czytelnikom kompendium wiedzy o systemie podatkowym w Polsce ze zwróceniem szczególnej uwagi na działalność gospodarstwa rolnego.

I. Podatki w Polsce

Ramy prawne w zakresie podatków obowiązujących w Polsce zapisane są w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483). Art. 217 tej ustawy mówi, że nakładanie: podatków, innych danin publicznych oraz określanie podmiotów i przedmiotów opodatkowania, stawek podatkowych, zwolnień od podatków, przyznawanie ulg i umorzeń podatkowych może następować tylko w drodze ustawy.

Na polski system podatkowy składa się jedenaście tytułów podatkowych. Pojęcie podatku zostało zdefiniowane w art. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.), jako publicznoprawne, nieodpłatne, przymusowe i bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej. Przepisy Ordynacji podatkowej stosuje się także do opłat i innych niepodatkowych należności zarówno budżetu państwa jak i budżetów samorządów (jst), do których ustalania lub określania uprawnione są organy podatkowe, oraz opłat, o których mowa w przepisach o podatkach i opłatach lokalnych.

Rodzaje podatków obowiązujących współcześnie w Polsce

Podatki bezpośrednie	Podatki przychodowe	Podatek rolny	Podatki samorządowe
		Podatek leśny	
	Podatki dochodowe	Podatek dochodowy od osób prawnych	Podatki wspólne
		Podatek dochodowy od osób fizycznych	
	Podatki majątkowe	Podatek od nieruchomości	Podatki samorządowe
		Podatek od środków transportowych	
		Podatek od spadków i darowizn	
		Podatek od czynności cywilnoprawnych	
	Podatki pośrednie	Podatki konsumpcyjne	Podatek od towarów i usług (VAT)
Podatek akcyzowy			
Podatek od gier			

Autor: dr Patrycja Jasioska

Podatki w budżecie Polski w 2013

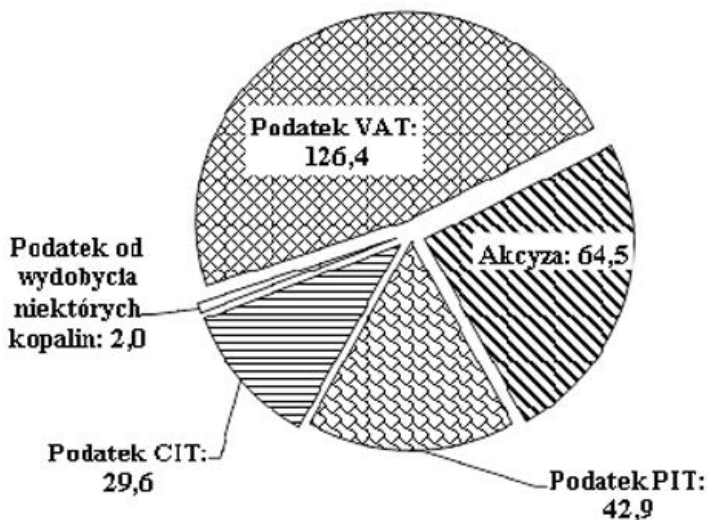
Podatki stanowią główną część dochodów budżetowych państwa.

Według projektu budżetu na rok 2013, dochody państwa wyniosą 299 miliardów złotych, w tym 265,4 miliardy złotych pochodzących z podatków.

Na 265,4 mld planowanych dochodów podatkowych budżetu państwa składają się:

- podatek VAT – 47,63%,
- akcyza – 24,3%,
- podatek PIT – 16,17%,
- podatek CIT – 11,15%,
- podatek od wydobycia niektórych kopalin – 0,75%.

Czyli prawie 90% dochodów państwa pochodzi z wpływów podatkowych.

Wykres: Planowane dochody podatkowe budżetu państwa na 2013 rok (w mld zł).

II. Podatki w gospodarstwie rolnym

1. Podatek rolny

Przedmiot opodatkowania

Przedmiotem opodatkowania podatkiem rolnym są grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków, jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Podatnicy

Podmiotami obowiązаныmi do zapłaty podatku rolnego są:

- 1) właściciel gruntów,
- 2) posiadacz samoistny gruntów,
- 3) użytkownik wieczysty gruntów,
- 4) posiadacz gruntów, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie:
 - I) wynika z umowy zawartej z właścicielem, z Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa (Agencją Nieruchomości Rolnych) lub z innego tytułu prawnego albo
 - II) jest bez tytułu prawnego, z wyjątkiem gruntów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub będących w zarządzie Lasów Państwowych; w tym przypadku podatnikami są odpowiednio jednostki organizacyjne Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa (Agencji Nieruchomości Rolnych) i Lasów Państwowych;
- 5) dzierżawca gruntów gospodarstwa rolnego, które zostały w całości lub części wydierżawione na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników lub przepisów dotyczących uzyskiwania rent strukturalnych.

Powstanie i wygaśnięcie obowiązku podatkowego

Obowiązek podatkowy powstaje z pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło nabycie tytułu prawnego do gruntów lub objęcie gruntów w posiadanie. Obowiązek podatkowy w podatku rolnym wygasa ostatniego dnia miesiąca, w którym przestały istnieć okoliczności uzasadniające ten obowiązek.

Czynności i dokumenty

Podatnicy podatku rolnego są obowiązani składać organowi podatkowemu, właściwemu ze względu na miejsce położenia gruntów, sporządzone na formularzach według wzoru określonego uchwałą rady gminy:

- 1) informacje o gruntach (osoby fizyczne) w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego,
- 2) deklaracje na podatek rolny (osoby prawne i jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej) w terminie do dnia 15 stycznia roku podatkowego, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku.

Jeżeli grunty stanowią współwłasność (znajdują się w posiadaniu) jednocześnie osoby fizycznej oraz osoby prawnej bądź jednostki organizacyjnej (w tym spółki) nieposiadającej osobowości prawnej - osoba fizyczna składa deklarację na podatek rolny oraz opłaca podatek na zasadach obowiązujących osoby prawne. W tym przypadku osobie fizycznej nie jest doręczana decyzja (nakaz płatniczy) ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego.

Obowiązek składania informacji o gruntach oraz deklaracji na podatek rolny dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień i ulg na mocy przepisów ustawy o podatku rolnym (w tym na mocy uchwały rady gminy).

W gminach, w których rady gmin w drodze uchwały określiły warunki i tryb składania informacji o gruntach oraz deklaracji na podatek rolny, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, możliwe jest składanie powyższych dokumentów przez internet.

Stawki podatku:

- 1) dla gruntów gospodarstwa rolnego: równowartość pieniężna 2,5 q żyta - od 1 ha przeliczeniowego,
 - 2) dla pozostałych gruntów rolnych podlegających podatkowi rolnemu: równowartość pieniężna 5 q żyta - od 1 ha.
- obliczone według średniej ceny skupu żyta za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy.

Rada gminy może, w drodze uchwały, obniżyć cenę skupu żyta przyjmowaną, jako podstawę obliczenia podatku rolnego na obszarze gminy.

Za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków, jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.

Przeliczniki powierzchni użytków rolnych zostały określone w art. 4 ust. 5 ustawy o podatku rolnym.

Zwolnienia

Zwolnienia i ulgi od podatku rolnego reguluje art. 12, art. 13, art. 13a-13d ustawy o podatku rolnym. Na mocy ww. przepisów zwalnia się m.in.:

- 1) użytki rolne klasy V, VI i VIz oraz grunty zadrzewione i zakrzewione ustanowione na użytkach rolnych,
- 2) grunty przeznaczone na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni nieprzekraczającej 100 ha:
 - I) będące przedmiotem prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego, nabyte w drodze umowy sprzedaży,
 - II) będące przedmiotem umowy o oddanie gruntów w użytkowanie wieczyste,
 - III) wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, objęte w trwałe zagospodarowanie,
- 3) grunty pod wałami przeciwpowodziowymi i grunty położone w międzywałach,
- 4) publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy, w zakresie gruntów zajętych na działalność oświatową,
- 5) prowadzących zakłady pracy chronionej zgodnie z warunkami określonymi w ustawie o podatku rolnym,
- 6) instytuty badawcze,
- 7) przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego uzyskanym na zasadach określonych w przepisach o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej, w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania zajętych na cele prowadzonych badań i prac rozwojowych.

Podatnikom podatku rolnego przysługuje m.in. ulga inwestycyjna z tytułu wydatków poniesionych na:

- 1) budowę lub modernizację budynków inwentarskich służących do chowu, hodowli i utrzymywania zwierząt gospodarskich oraz obiektów służących ochronie środowiska,
 - 2) zakup i zainstalowanie:
 - I) deszczowni,
 - II) urządzeń melioracyjnych i urządzeń zaopatrzenia gospodarstwa w wodę,
 - III) urządzeń do wykorzystywania na cele produkcyjne naturalnych źródeł energii (wiatru, biogazu, słońca, spadku wód).
- jeżeli wydatki te nie zostały sfinansowane w całości lub w części z udziałem środków publicznych.

Rada gminy, w drodze uchwały, może wprowadzić inne zwolnienia i ulgi przedmiotowe niż określone w ustawie, z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Terminy i sposoby płatności

Wszyscy podatnicy płacą podatek rolny w 4 ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego - do 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego, przelewem na rachunek organu podatkowego lub gotówką w kasie; w przypadku osób fizycznych również w drodze inkasa.

2. Podatek leśny

Przedmiot opodatkowania

Przedmiotem opodatkowania podatkiem leśnym są:

- lasy - grunty leśne sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków, jako lasy, z wyjątkiem lasów zajętych na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność leśna.

Podatnicy

Podmiotami obowiązanyymi do zapłaty podatku leśnego są:

- 1) właściciel lasów,
- 2) posiadacz samoistny lasów,

- 3) użytkownik wieczysty lasów,
- 4) posiadacz lasów, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Powstanie i wygaśnięcie obowiązku podatkowego

Obowiązek podatkowy powstaje z pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło nabycie tytułu prawnego do lasu lub objęcie lasu w posiadanie. Obowiązek podatkowy w podatku leśnym wygasa ostatniego dnia miesiąca, w którym przestały istnieć okoliczności uzasadniające ten obowiązek.

Czynności i dokumenty

Podatnicy podatku leśnego są obowiązani składać organowi podatkowemu, właściwemu ze względu na miejsce położenia lasu, sporządzone na formularzach według wzoru określonego uchwałą rady gminy:

- 1) informacje o lasach (osoby fizyczne) w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego,
- 2) deklaracje na podatek leśny (osoby prawne i jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej) w terminie do dnia 15 stycznia roku podatkowego, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku.

Jeżeli las stanowi współwłasność (znajduje się w posiadaniu) osoby fizycznej oraz jednocześnie osoby prawnej, bądź jednostki organizacyjnej (w tym spółki) nieposiadającej osobowości prawnej - osoba fizyczna składa deklarację na podatek leśny oraz opłaca podatek na zasadach obowiązujących osoby prawne. W tym przypadku osobie fizycznej nie jest doręczana decyzja ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego.

Obowiązek składania informacji o lasach oraz deklaracji na podatek leśny dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów ustawy o podatku leśnym (w tym na mocy uchwały rady gminy).

W gminach, w których rady gmin w drodze uchwały określiły warunki i tryb składania informacji o lasach oraz deklaracji na podatek leśny, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, możliwe jest składanie powyższych dokumentów przez internet.

Stawki podatku:

- 1) od 1 ha - równowartość pieniężna 0,220 m³ drewna obliczona według średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy,
- 2) dla lasów ochronnych oraz lasów wchodzących w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych - 50% stawki określonej wyżej.

Rada gminy może, w drodze uchwały, obniżyć kwotę stanowiącą średnią cenę sprzedaży drewna przyjmowaną, jako podstawa obliczenia podatku leśnego na obszarze gminy.

Zwolnienia

Zwalnia się od podatku leśnego:

- 1) lasy z drzewostanem w wieku do 40 lat,
- 2) lasy wpisane indywidualnie do rejestru zabytków,
- 3) użytki ekologiczne,
- 4) uczelnie,
- 5) publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy, w zakresie lasów zajętych na działalność oświatową,
- 6) instytuty naukowe i pomocnicze jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
- 7) prowadzących zakłady pracy chronionej zgodnie z warunkami określonymi w ustawie o podatku leśnym,
- 8) instytuty badawcze,
- 9) przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego uzyskanym na zasadach określonych w przepisach o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej, w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania zajętych na cele prowadzonych badań i prac rozwojowych.

Rada gminy, w drodze uchwały, może wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż wyżej określone, z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Terminy i sposoby płatności:

- 1) osoby fizyczne - w 4 ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego - do 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego,
 - 2) osoby prawne i jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej - za poszczególne miesiące - do 15 dnia każdego miesiąca.
- przelewem na rachunek organu podatkowego lub gotówką w kasie; w przypadku osób fizycznych również w drodze inkasa.

3. Podatek od nieruchomości

Przedmiot opodatkowania

Przedmiotem opodatkowania podatkiem od nieruchomości są:

- 1) grunty,
- 2) budynki lub ich części,
- 3) budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Podatnicy

Podmiotami obowiązаныmi do zapłaty podatku od nieruchomości są:

- 1) właściciel,
- 2) użytkownik wieczysty,
- 3) samoistny posiadacz,
- 4) w niektórych przypadkach - posiadacz zależny nieruchomości lub ich części stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Powstanie i wygaśnięcie obowiązku podatkowego

Obowiązek podatkowy powstaje z pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło nabycie tytułu prawnego do przedmiotu opodatkowania lub wejście w jego posiadanie. Jeżeli okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo, w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem.

Obowiązek podatkowy wygasa z upływem miesiąca, w którym ustały okoliczności uzasadniające ten obowiązek.

Czynności i dokumenty

Podatnicy podatku od nieruchomości są obowiązani składać organowi podatkowemu, właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, sporządzone na formularzach według wzoru określonego uchwałą rady gminy.

Jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany stanowi współwłasność (lub znajduje się w posiadaniu) jednocześnie osoby fizycznej oraz osoby prawnej bądź jednostki organizacyjnej (w tym spółki) nieposiadającej osobowości prawnej, osoba fizyczna składa deklarację na podatek od nieruchomości oraz opłaca podatek na zasadach obowiązujących osoby prawne. W tym przypadku nie jest doręczana osobie fizycznej decyzja ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego.

Obowiązek składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (zarówno ustawowych, jak i wprowadzonych uchwałą rady gminy).

W gminach, w których rady gmin w drodze uchwały określiły warunki i tryb składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, możliwe jest składanie powyższych dokumentów przez internet:

- 1) informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych (osoby fizyczne) w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego lub od zaistnienia zdarzenia powodującego zmianę wysokości opodatkowania,
- 2) deklaracje na podatek od nieruchomości (osoby prawne i jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej) w terminie do dnia 15 stycznia roku podatkowego, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego lub od zaistnienia zdarzenia powodującego zmianę wysokości opodatkowania.

Stawki podatku

Wysokość stawek podatku określa, w drodze uchwały, rada gminy, z uwzględnieniem górnych granic stawek ogłaszanych przez Ministra Finansów w drodze obwieszczenia.

Zwolnienia od podatku od nieruchomości

Zwolnienie z podatku od nieruchomości normuje art. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zwolnione z podatku są m.in:

- 1) budynki gospodarcze lub ich części:
 - I) służące działalności leśnej lub rybackiej,
 - II) położone na gruntach gospodarstw rolnych, służące wyłącznie działalności rolniczej,
 - III) zajęte na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej.
- 2) grunty i budynki wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 3) grunty położone na obszarach objętych ochroną ścisłą, czynną lub krajobrazową, a także budynki i budowle trwale związane z gruntem, służące bezpośrednio osiągnięciu celów z zakresu ochrony przyrody - w parkach narodowych oraz w rezerwatach przyrody,
- 4) grunty stanowiące nieużytki, użytki ekologiczne, grunty zadrzewione i zakrzewione, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- 5) budynki położone na terenie rodzinnych ogrodów działkowych, nieprzekraczające norm powierzchni ustalonych w przepisach Prawa budowlanego dla altan i obiektów gospodarczych, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą,
- 6) nieruchomości lub ich części zajęte na prowadzenie nieodpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego,
- 7) publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy, w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową,
- 8) prowadzący zakłady pracy chronionej zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych,

- 9) instytuty badawcze, z wyjątkiem przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą,
- 10) przedsiębiorcy o statusie centrum badawczo-rozwojowego uzyskanym na zasadach określonych w przepisach o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej, w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania zajętych na cele prowadzonych badań i prac rozwojowych.

Ponadto rada gminy może wprowadzić inne niż wymienione zwolnienia przedmiotowe od podatku od nieruchomości.

Zwolnienia i ulgi z podatku od nieruchomości przyznane kościołom i związkom wyznaniowym regulują odrębne przepisy.

Zwolnienia z podatku od nieruchomości przyznane z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych regulują przepisy ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz.U. Nr 188, poz. 1840 ze zm.).

Zwolnienie z podatku od nieruchomości gruntów i budynków wchodzących w skład nieruchomości przeznaczonych na budowę dróg publicznych, nabytych odpowiednio na własność lub w trwałą zarząd:

- 1) Skarbu Państwa oraz przekazanych Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad,
 - 2) właściwych jednostek samorządu terytorialnego
- regulują przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. Nr 80, poz. 721 ze zm.).

Terminy i sposoby płatności:

- 1) osoby fizyczne - w 4 ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego - do 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego,
 - 2) osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej - za poszczególne miesiące w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego - do 15 dnia każdego miesiąca.
- przelewem na rachunek organu podatkowego lub gotówką w kasie; w przypadku osób fizycznych również w drodze inkasa.

4. Podatek dochodowy

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych w Art. 2 mówi, że nie stosuje się jej do przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej.

Ustawa z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (t. jedn. Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz.694 z późn. zm.): „**Art.2.1.** Przepisy ustawy o rachunkowości, zwanej dalej ustawą, stosuje się do mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: (...) 2) osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły, co najmniej równowartość w walucie polskiej 1.200.000 euro (...)”.

Od kilku lat trwają prace a także debaty polityczne na temat wprowadzenia powszechnego podatku dochodowego dla rolników oraz jego zakresu, formy, itp.

Najnowsza propozycja rozwiązania tego problemu to propozycja Ministerstwa Finansów z października 2013 roku mówiąca o tym, że właściciele gospodarstw, których przychód nie przekracza 100 tys. zł rocznie, płaciliby podatek od nieruchomości rolnych, zaś zarabiający więcej – płaciliby podatek dochodowy. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dość sceptycznie wypowiada się o tej koncepcji, że taki sposób nie jest neutralny dla rolników.

Projekt zakłada, że obecny podatek rolny, zastąpiłyby dwa rozwiązania - adresowane do mniej i bardziej zamożnych rolników. Ci rolnicy, których przychody nie przekraczałyby 100 tys. zł w roku gospodarczym (od 1 lipca do 30 czerwca roku następnego), byłiby zwolnieni z podatku dochodowego. Płaciliby natomiast podatek od nieruchomości rolnych w wysokości 185 zł od tzw. hektara przeliczeniowego. Użytki rolne wchodzące w skład gospodarstwa rolnego a nieużytkowane rolniczo opodatkowane zostałyby stawką 370 zł od 1 hektara. Wszyscy rolnicy na potrzeby rozliczenia musieliby rejestrować swoje przychody.

Rolnicy, których przychody przekraczałyby 100 tys. zł płaciliby podatek dochodowy w wysokości 19 proc. Resort finansów przewiduje możliwość wyboru ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych z limitem przychodów w wysokości 150 tys. euro z poprzedniego roku i stawką w wysokości 4 proc.

Ministerstwo Finansów proponuje też wprowadzenie okresu przejściowego, gdzie limity dochodów dla ustalenia sposobu obliczenia podatku byłyby inne. I tak w 2015 r. byłyby to 200 tys. zł (obliczane na podstawie przychodów z roku

gospodarczego 2013-2014), a w 2016 r. – 150 tys. zł (obliczane na podstawie przychodów z roku gospodarczego 2014-2015). Rolnicy opodatkowani podatkiem rolnym płaciliby podatek od nieruchomości rolnych w przypadku użytków rolnych, na których nie prowadziliby działalności rolniczej. Stawka miałaby wynosić 370 zł za hektar.

MF do przychodów rolniczych chce zaliczyć: przychody ze sprzedaży produktów rolnych, z agroturystyki czy również małego przetwórstwa. Do przychodów nie zaliczono by zaś m.in. płatności w ramach wsparcia bezpośredniego, dopłat do paliwa rolniczego czy dopłat do ubezpieczeń rolniczych. Według szacunków MF ze zwolnienia skorzystałoby 1.770 tys. rolników i oni płaciliby podatek od nieruchomości rolnych, natomiast ok. 120 tys. rolników płaciłoby podatek dochodowy od działalności rolniczej.

Korzystający z tego przywileju mogliby odliczać od dochodu składki na ubezpieczenia rolnicze oraz korzystać z ulg związanych z darowiznami, rehabilitacją czy wydatkami na nowe technologie. Od podatku mogliby natomiast odliczać składki zdrowotne, ulgę na dzieci tak jak robią to podatnicy – PIT.

MF wskazuje, że w większości krajów UE działalność rolnicza podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym na podobnych zasadach, jak działalność gospodarcza, a sposób opodatkowania jest uzależniony od wysokości dochodów uzyskiwanych przez rolników.

5. Podatek dochodowy - działy specjalne produkcji rolnej

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych do działów specjalnych produkcji rolnej zalicza: uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybni, uprawy roślin *in vitro*, fermową hodowlę i chów drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarnie drobiu, hodowlę i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, hodowlę dżdżownic, hodowlę entomofagów, hodowlę jedwabników, prowadzenie pasiek oraz hodowlę i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym. Niekiedy o zaliczeniu produkcji rolnej do działu specjalnego decydują rozmiary produkcji. Tak jest, np. w odniesieniu do drobiu rzeźnego czy upraw w szklarniach.

Podstawa i sposób opodatkowania

Podstawą opodatkowania z działów specjalnych jest dochód. Ustalany różnie, w zależności od tego czy podatnik prowadzi księgi rachunkowe, czy też nie. Ma prawo wyboru. Jeżeli podatnik dokonane operacje gospodarcze rejestruje

w księdze przychodów i rozchodów lub księdze rachunkowej, obliczenie podstawy opodatkowania jest możliwe na podstawie faktycznych przychodów i wydatków stanowiących koszty uzyskania przychodów. Dochód stanowi różnicę pomiędzy przychodem a poniesionymi kosztami.

Dochód szacunkowy

Jeśli podatnik nie prowadzi ksiąg rachunkowych, to ustalenie podatku odbywa się przy zastosowaniu norm szacunkowych dochodu. Normy te określa załącznik do rozporządzenia ministra finansów z 24.03.1995 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Dochód ten oblicza się, mnożąc jednostkę powierzchni upraw (m²) lub jednostkę produkcji zwierzęcej (np. sztuka) przez właściwą dla danego rodzaju upraw lub produkcji normę szacunkową dochodu.

Zaliczki na podatek dochodowy

Oprócz określenia zasad obliczania dochodu z działów specjalnych odmiennie też uregulowano pobór zaliczek na podatek dochodowy. Zaliczki te ustalane są w drodze decyzji wydawanej przez organ podatkowy i to niezależnie od metody ustalania dochodu. Dla potrzeb wymiaru zaliczek w terminie do 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy, a w przypadku rozpoczęcia działalności w ciągu roku w terminie 7 dni od jej rozpoczęcia, podatnicy składają właściwemu urzędowi skarbowemu deklaracje na formularzu PIT-6. W deklaracji podatnicy wskazują rodzaj produkcji, numer działu i rozmiary zamierzonej produkcji w roku następnym. Podatnicy, których dochód będzie ustalany na podstawie ksiąg, są zobowiązani w ww. deklaracji złożyć oświadczenie o ustaleniu dochodów w oparciu o księgi oraz wykazać przewidywany dochód w roku następnym. Na podstawie tych danych organ podatkowy wydaje decyzję (na formularzu PIT-7) w sprawie wymiaru zaliczek.

Obowiązek zapłaty zaliczek powstaje od rozpoczęcia prowadzenia działu, a nie od daty uzyskania z tego działu dochodu. Zaliczki są płatne do dnia 20 następnego miesiąca za miesiąc poprzedni. Zaliczkę za grudzień należy wpłacić w terminie do dnia 20 grudnia, łącznie z zaliczką należną za listopad.

W razie zaistnienia zmian w rodzajach i rozmiarach produkcji w stosunku do podanej w deklaracji PIT-6, a także w przypadku zaprzestania w ciągu roku eksploatacji obiektu umożliwiającego całoroczny cykl produkcji (np. ogrzewanej szklarni), podatnicy są zobowiązani zawiadomić o tych zdarzeniach właściwy urząd skarbowy.

6. Inne podatki

1. **Podatek od środków transportowych** może także dotyczyć gospodarstw rolnych, ale tylko tych, które posiadają środki transportowe objęte opodatkowaniem. Wynika to z tego, że opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych podlegają: samochody ciężarowe o ładowności pow. 3,5 ton, ciągniki siodłowe i balastowe o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów powyżej 3,5 tony, przyczepy i naczepy o ładowności pow. 7 ton, z wyjątkiem przyczep wykorzystanych na cele rolnicze przez podatnika podatku rolnego. Roczna górna stawka podatku ustalana jest przez ministra finansów, a wysokość poszczególnych stawek ustalają rady gmin. Podatek płacony jest w dwóch równych ratach w terminie do 15 lutego i 15 września każdego roku.
2. **Podatek akcyzowy** - każdy rolnik może odzyskać część pieniędzy wydanych na olej napędowy używany do produkcji rolnej składając odpowiedni wniosek do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w zależności od miejsca położenia gruntów rolnych wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami) stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowego.

Limit zwrotu podatku w 2013 r. wynosił będzie: 81,70 zł x ilość ha użytków rolnych. Zwrot pieniędzy otrzymujemy gotówką w kasie urzędu gminy lub miasta, albo przelewem na rachunek bankowy podany we wniosku.

Pozostałe informacje

Producent rolny to osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, będącą posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym.

Za gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym uważa się obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków, jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione lub zakrzewione na użytkach rolnych o powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza. W przypadku, gdy grunty gospodarstwa rolnego stanowią przedmiot współposiadania, zwrot podatku akcyzowego przysługuje temu współposiadaczowi, co do którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę (zгода będzie wyrażana we wniosku i nie dotyczy współmałżonków).

7. Podatek VAT

Informacje podstawowe

Podatek od towarów i usług (ang. – Value Added Tax (VAT) – podatek od wartości dodanej.

Stanowi główne źródło dochodów budżetu państwa. Podatnik sam oblicza i wpłaca do właściwego urzędu skarbowego podatek. Podatek VAT stanowi, co do zasady, różnicę pomiędzy VAT uzyskanym ze sprzedaży towarów klientom (podatek należny), a VAT zapłaconym przy zakupie towarów (podatek naliczony).

VAT, jako powszechny podatek obrotowy obciążający tzw. wartość dodaną na każdym etapie produkcji i dystrybucji poszczególnych dóbr (towarów i usług) w Polsce obowiązuje od 1993 r. Od 1 maja 2004 r. jego kształt dostosowano do wspólnego unijnego systemu podatku od wartości dodanej. Aby VAT nie stał się narzędziem utrudniającym swobodny przepływ towarów w ramach UE, w prawie wspólnotowym istnieją zasady regulujące ten podatek. Najważniejsze z nich to:

- neutralność – oznaczająca, że ciężar ekonomiczny tego podatku ponosi wyłącznie ostateczny konsument towaru lub usługi, będący końcowym ogniwem obrotu, gdyż na każdym etapie obrotu podatnicy korzystają z prawa do odliczenia od podatku należnego podatku zapłaconego przy nabyciu towarów i usług,
- powszechność - występująca na dwóch płaszczyznach: jako obciążenie podatkiem od towarów i usług każdego etapu obrotu towarem lub usługą oraz obciążenie tym podatkiem możliwie szerokiego katalogu dóbr i usług,
- zasada unikania podwójnego opodatkowania oraz braku opodatkowania - oznacza dążenie do jednokrotnego opodatkowania tej samej fazy obrotu,
- zasada zachowania konkurencji - mająca na celu zapewnienie podatnikom działającym w różnych państwach członkowskich tych samych warunków opodatkowania.

Podatek VAT w rolnictwie

Wprowadzenie w 1993 r. podatku od towarów i usług zwanego popularnie podatkiem VAT (DZ. U. nr 11 poz. 50 z późniejszymi zmianami) stanowiło kolejny krok w reformie podatkowej w kraju. Podatek VAT zastąpił podatek obrotowy.

Nieprzetworzone produkty rolne były ustawowo zwolnione z tego podatku, przez co rolnicy nie mieli możliwości odzyskiwania podatku VAT zapłaconego przez nich w kupowanych środkach do produkcji.

W 2004 roku wprowadzono również VAT na produkty nieprzetworzone pochodzące z gospodarstwa rolnego. Dzięki temu rolnicy chcący korzystać z odliczeń mają taką możliwość.

W ten sposób powstały dwie kategorie rolników względem tego podatku: rolnik ryczałtowy i rolnik VAT na zasadach ogólnych.

Rolnik ryczałtowy: rezygnacja ze zwolnienia z VAT

Rolnicy ryczałtowi korzystają ze zwolnienia. Jednak mogą z niego zrezygnować i rozliczać się z podatku VAT na zasadach ogólnych.

Rolnik ryczałtowy dostarczający produkty rolne jest zwolniony z obowiązku wystawiania faktur VAT, prowadzenia ewidencji dostaw i nabyć towarów i usług, składania w urzędzie skarbowym deklaracji podatkowych w zakresie VAT, przez co nie może liczyć na zwrot zapłaconego podatku przy zakupie środków do produkcji.

Ze zwolnienia można zrezygnować, i po zmianach nowelizacyjnych zawartych w ustawie od dnia 1 kwietnia 2011 r. przepisy znacznie upraszczają procedurę rejestracyjną i przejścia rolnika ryczałtowego na zasady ogólne rozliczania podatku VAT.

Wprowadzone od 1 kwietnia 2011 r. zmiany (Ustawa z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo o miarach) znacznie upraszczają procedurę przejścia tzw. rolnika ryczałtowego na rozliczanie podatku VAT według zasad ogólnych. Dotychczasowe regulacje art. 43 ust. 3 i 4 ustawy o VAT, uzależniały tę możliwość od spełnienia określonych warunków w zakresie m.in. prowadzenia ewidencji sprzedaży oraz poziomu sprzedaży. Obecnie po zmianach rolnik ryczałtowy, w celu przejścia na ogólne zasady rozliczeń, musi dokonać wyłącznie zgłoszenia rejestracyjnego, o którym mowa w art. 96 ust. 1 i 2 ustawy o VAT. Czyli złożyć w US wypełnione formularze **VAT-R** i **NIP-7** oraz przedstawić dowód:

- własności lub współwłasności gospodarstwa rolnego i uiścić opłatę skarbową w wysokości 170 zł.

Rolnik prowadzący działalność na zasadach ogólnych ma obowiązek rejestrować sprzedaż poprzez m. in. wystawianie faktur oraz doliczanie podatku na-

leżnego do sprzedawanych towarów i usług. Ponadto podatnik musi prowadzić ewidencję sprzedaży VAT i składać deklarację VAT. Dodatkowo rolnik nabywa przywilej do odliczania naliczonego podatku VAT (zapłaconego przy zakupie towarów i usług). Należy jednak pamiętać o konieczności posiadania faktur potwierdzających dokonanie zakupu.

Podatek VAT należny – to kwota, jaką należy odprowadzić do budżetu państwa za pośrednictwem Urzędu skarbowego z tytułu sprzedaży towarów, świadczenia usług, nieodpłatnego przekazania towarów i usług eksportu, importu, wzajemnej zamiany towarów i usług, darowizn na potrzeby osobiste, reprezentacyjne, reklamę. Kwota zależy od stawki VAT przypisanej poszczególnym towarom i usługom (obecnie 5 i 8%) przemnożonej przez wartość netto sprzedawanych towarów i usług.

Podatek VAT naliczony – to kwota podatku VAT, jaką naliczamy przy zakupie środków produkcji, towarów handlowych, usług, jakie nabyliśmy w celu ich przetworzenia, handlu, itp. Kwotę tę możemy odzyskać z Urzędu Skarbowego, jeśli wykazemy różnicę pomiędzy podatkiem należnym a naliczonym.

Po wprowadzeniu zmian wynikających z nowelizacji w okresie przejściowym 01.01.2011 – 31.12.2013 r., obowiązują obniżone stawki VAT dotyczące rolnictwa, które przedstawiono w tabeli.

LP.	Nazwa towaru (grupy towarów)	Stawka VAT
1.	Ziarno zbóż (w tym owsa), kukurydzy	5%
2.	Otręby zbożowe, otręby kukurydziane	5%
3.	Materiał siewny: zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, buraków pastewnych	5%
4.	Nasiona: rzepaku, rzepiku, motylkowych, strączkowych: m.in. groch, fasola	5%
5.	Sadzeniaki ziemniaków	5%
6.	Owoce i warzywa świeże	5%
7.	Warzywa mrożone oraz soki	5%

8.	Jaja świeże	5%
9.	Mleko i wyroby mleczarskie z wyłączeniem kazeiny do produkcji pasz	5%
11.	Żywiec wieprzowy, wołowy, drobiowy	8%
12.	Siano, Słoma i plewy	8%
13.	Śruta zbożowa i kukurydziana	8%
14.	Śruta sojowa i rzepakowa	8%
15.	Makuch rzepakowy na cele paszowe (jeżeli nabywca jest rolnikiem i złoży oświadczenie o przeznaczeniu na cele paszowe we własnym gospodarstwie)	8%
16.	Materiał siewny buraków cukrowych, łubinu	8%
17.	Wysłodki buraczane	8%
18.	Gotowe pasze dla zwierząt gospodarskich	8%
19.	Koncentraty i prefiksy do pasz	8%
20.	Mączki rybne	8%
25.	Nawozy mineralne: azotowe, fosforowe, potasowe z wyjątkiem chlorku potasu	8%
26.	Wapno nawozowe	8%
27.	Nawozy naturalne lub organiczne (obornik, gnojowica, ziemia ogrodnicza, humus)	8%
28.	Środki ochrony roślin	8%
29.	Sznurek do maszyn rolniczych	8%
30.	Materiał szkółkarski	8%
32.	Cukier	8%
34.	Leki weterynaryjne	8%
35.	Usługi związane z leśnictwem	8%
36.	Usługi związane z rolnictwem (sprzętem rolniczym)	8%
37.	Usługi weterynaryjne – (leczenie)	8%
38.	Usługi weterynaryjne – (pielęgnacja zwierząt)	23%
39.	Usługi pozarolnicze	23%
40.	Paliwo i smary	23%
41.	Energia elektryczna	23%
42.	Woda	23%
43.	Gaz, węgiel, drzewo opałowe	23%
44.	Ciągniki	23%
45.	Maszyny i urządzenia	23%
46.	Narzędzia rolnicze	23%
47.	Części zamienne	23%

Częstotliwość rozliczania podatku VAT

Rolnik, który zamierza sprzedawać nieprzetworzone produkty rolne ma możliwość wyboru i składania deklaracji za okresy kwartalne (VAT – 7R) lub miesięczne (VAT – 7).

W przypadku rozliczeń kwartalnych musimy to zrobić nie później niż do 25 dnia miesiąca następującego po kwartale. W przypadku rozliczeń miesięcznych termin ten to – 25 dzień następnego miesiąca. Po upływie 4 kwartałów możemy przejść z rozliczania kwartalnego na miesięczny.

Terminy zwrotu podatku VAT

Istnieją dwa podstawowe terminy zwrotu 60 dniowy i 180 dniowy, które też na wniosek podatnika mogą ulec skróceniu do odpowiednio 25 i 60 dni.

Czy warto przejść na VAT w rolnictwie?

Już sama możliwość odzyskania VAT zawartego w cenach oleju napędowego do maszyn i urządzeń rolniczych, daje duże korzyści. Odliczenie energii elektrycznej, wody czy też usług telekomunikacyjnych to dodatkowy zwrot z podatku. Minusem jest to, iż rolnik z powrotem może powrócić do stanu rolnika ryczałtowego (bez VAT-u) po upływie dopiero 3 lat.

Podsumowując, nawet w dobie kryzysu działalność gospodarstwa rolnego wymaga ponoszenia szeregu kosztów związanych z jego utrzymaniem i właśnie wtedy to opłaca się być rolnikiem na zasadach ogólnych nawet dla małych gospodarstw, gdyż podatek naliczony od kosztów utrzymania gospodarstwa niejednokrotnie przekracza podatek należny od sprzedaży produktów i płodów rolnych.

Podana poniżej kalkulacja przy obecnie obowiązujących stawkach podatkowych, w szczególności mówimy tu o podatku należnym (5 i 8%), przedstawia korzystne dla rolników rozwiązanie, gdyż zawsze w przypadku ponoszonych dużych kosztów związanych z prowadzoną produkcją – działalnością w tym inwestycyjną mamy możliwość odzyskania odprowadzonego podatku VAT. Oczywiście każde gospodarstwo i każda sytuacja jest inna. W związku z powyższym proponujemy Państwu przeprowadzenie własnej kalkulacji.

Przykładowa kalkulacja dla rolnika ryczałtowego i będącego na zasadach ogólnych.

Wyszczególnienie	*RR - brutto	%VAT	*RZO - netto
Sprzedaż produktów zwierzęcych	100 000,00	8	92 592,59
Sprzedaż produktów roślinnych	35 000,00	5	33 333,33
Sprzedaż pozostałych prod. i usług	0,00		0,00
Sprzedaż razem	135 000,00		125 925,93
Zakup zwierząt do chowu	15 000,00	8	13 888,89
Zakup pasz	25 000,00	8	23 148,15
Usługi weterynaryjne – (leczenie)	1 000,00	8	925,93
Usługi weterynaryjne – (pielęgnacja zwierząt)	1 000,00	23	813,01
Koszty zakupu nawozów	6 000,00	8	5 555,56
Koszty zakupu środków ochrony roślin	3 200,00	8	2 962,96
Koszty zakupu paliw płynnych (ON, etylina) i smarów	12 000,00	23	9 756,10
Koszty zakupu części zamiennych	6 431,00	23	5 228,46
Koszty usług remontowych i serwisowych	3 200,00	23	2 601,63
Ubezpieczenie zwierząt gospodarskich	500,00	0	500,00
Ubezpieczenie maszyn i ciągników	580,00	0	580,00
Ubezpieczenie budynków gospodarskich i OC	389,00	0	389,00
Energia elektryczna na działalność rolniczą	3 200,00	23	2 601,63
Opał na działalność rolniczą	0,00	23	0,00
Gaz płynny na działalność rolniczą	0,00	23	0,00
Usługi telekomunikacyjne	1 000,00	23	813,01
Opłata pracy najmniej	3 500,00	0	3 500,00
Koszty usług produkcyjnych	3 000,00	23	2 439,02
Razem koszty	85 000,00		75 703,33
Zmiana stanu gotówki ogółem (zł)	25 000,00		29 897,40
Wydatki inwestycyjne	25 000,00	23	20 325,20
Zmiana stanu gotówki ogółem (zł) z inwestycją	0,00		9 572,19

Źródło: Opracowanie własne.

*RR- rolnik ryczałtowy, *RZO – rolnik na zasadach ogólnych.

Rolniku - spróbuj policzyć sam:

Wyszczególnienie	RR - brutto	%VAT	*RZO - netto
Sprzedaż produktów zwierzęcych			
Sprzedaż produktów roślinnych			
Sprzedaż pozostałych prod. i usług			
Sprzedaż razem			
Zakup zwierząt do chowu			
Zakup pasz			
Usługi weterynaryjne – (leczenie)			
Usługi weterynaryjne – (pielęgnacja zwierząt)			
Koszty zakupu nawozów			
Koszty zakupu środków ochrony roślin			
Koszty zakupu paliw płynnych (ON, etylina) i smarów			
Koszty zakupu części zamiennych			
Koszty usług remontowych i serwisowych			
Ubezpieczenie zwierząt gospodarskich			
Ubezpieczenie maszyn i ciągników			
Ubezpieczenie budynków gospodarskich i OC			
Energia elektryczna na działalność rolniczą			
Opał na działalność rolniczą			
Gaz płynny na działalność rolniczą			
Usługi telekomunikacyjne			
Oплата pracy najmnej			
Koszty usług produkcyjnych			
Podatki			
Pozostałe koszty			
Razem koszty			
Zmiana stanu gotówki ogółem (zł)			
Wydatki inwestycyjne			
Zmiana stanu gotówki ogółem (zł) z inwestycją			

Zmiany w VAT od 01.01.2014 r.

Nowelizacja ustawy o VAT wprowadziła dość istotne zmiany już od kwietnia 2013 roku, jednak najbardziej rewolucyjne zmiany czekają nas od 1 stycznia 2014 r. Od tego dnia zostaną zmodyfikowane zasady określania momentu powstania obowiązku podatkowego. Fundamentalne zmiany w VAT dotkną także sposobu określania podstawy opodatkowania, ujmowania faktur korygujących czy odliczania podatku naliczonego.

Ważniejsze zmiany w VAT, obowiązujące od 1 stycznia 2014 r.:

- uszczegółowienie momentu powstania obowiązku podatkowego;
- umożliwienie korekty podstawy opodatkowania, jeżeli nie ma możliwości uzyskania potwierdzenia odbioru faktury korygującej przez nabywcę;
- wprowadzenie możliwości wyłączenia z podstawy opodatkowania wydatków otrzymanych od nabywcy poniesionych w jego imieniu i na jego rzecz, ujmowanych przejściowo w prowadzonej ewidencji;
- uelastycznienie stosowania stawki 0% przy eksporcie towarów wewnątrz UE;
- likwidacja obowiązku wystawiania faktur dokumentujących sprzedaż zwolnioną z VAT; podatnicy będą zobowiązani do wystawienia takich faktur jedynie na żądanie nabywców;
- wydłużenie możliwości wystawienia faktury aż do 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dane transakcje miały miejsce;
- wprowadzenie możliwości wystawiania faktur zbiorczych obejmujących transakcje z całego miesiąca kalendarzowego;
- likwidacja faktur wewnętrznych; kwestie dokumentowania zdarzeń objętych dotychczas obowiązkiem wystawiania faktur wewnętrznych, dla celów właściwego rozliczenia VAT, pozostawiona będzie całkowicie w sferze decyzji podatnika.

III. Podatki w rolnictwie w krajach UE

Podatek dochodowy w Unii Europejskiej

W poszczególnych państwach członkowskich obowiązują krajowe systemy podatku dochodowego, w których ustala się stawki i zakres opodatkowania.

W krajach UE jednakowo potraktowano i opodatkowano dochody niezależnie od źródeł ich powstawania. Oznacza to, że dochody z działalności rolniczej traktowane są tak samo jak dochody z działalności gospodarczej - pozarolniczej. Ważne jest to, że oprócz podatku dochodowego rolnicy płacą także podatek majątkowy naliczany od rynkowej wartości nieruchomości rolniczych (ziemi) i budynków (oprócz Wielkiej Brytanii).

Każdy kraj członkowski indywidualnie ustala podstawę do opodatkowania dochodów z działalności rolniczej, przyjmując za podstawę:

- dochód uzyskiwany wyłącznie z użytków rolnych (Belgia i Włochy) lub
- dochód z całego gospodarstwa rolnego (Dania, Niemcy, Holandia) lub
- łączny dochód z użytków rolnych i z gospodarstwa rolnego (Francja, Wielka Brytania, Grecja, Hiszpania).

Dochód do opodatkowania ustalany jest różnie. Może to być w drodze szacunku, ryczałtu lub według rzeczywistych danych na podstawie prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Stawki podatku dochodowego są progresywne, zróżnicowane w poszczególnych krajach UE i wynoszą od 27 do 72%.

Unijni rolnicy dzięki podleganiu podatkowi dochodowemu mają możliwość tak jak pozostali podatnicy – obywatele do korzystania z różnego rodzaju ulg i zwolnień podatkowych.

Podatek VAT w krajach UE

STAWKA PODSTAWOWA VAT W KRAJACH UNII W %	
Cypr	15
Luksemburg	15
Hiszpania	18
Malta	18
Holandia	19
Niemcy	19
Francja	19,6
Austria	20
Bułgaria	20
Czechy	20
Estonia	20
Słowacja	20
Słowenia	20
Wielka Brytania	20
Włochy	20
Belgia	21
Irlandia	21
Litwa	21
Łotwa	22
Grecja	23
Finlandia	23
Polska	23
Portugalia	23
Rumunia	24
Dania	25
Szwecja	25
Węgry	25

STAWKI PREFERENCYJNE VAT W UNII:	
Stawki preferencyjne, stosowane na towary i usługi uznawane za szczególnie ważne społecznie, nie mogą być niższe niż 5 procent.	
Czechy	10
Estonia	9
Łotwa	12
Węgry	5/18
Malta	5
Wielka Brytania	5
Francja	5,5
Holandia	6
Bułgaria	7
Niemcy	7
Hiszpania	8
Polska	5/8
Słowenia	8,5
Grecja	6,5/13
Rumunia	5/9
Włochy	10
Austria	10
Słowacja	10
Irlandia	13,5
Dania	brak
Portugalia	6/13
Cypr	5/8
Litwa	5/9
Belgia	6/12
Luksemburg	6/12
Szwecja	6/12
Finlandia	6/13

Źródło: www.europa.eu

IV. Zakończenie i wnioski

Podatki, to główne źródło dochodów Państwa.

W dobie XXI wieku i rozwoju cywilizacyjnego świata i przy założeniu, że Państwa sprawują swoją opiekuńczą rolę w stosunku do swoich obywateli, którzy właśnie płacą podatki na to „Państwo”, czyli na siebie lub dzielą się tymi dobrami ze współobywatelami możemy śmiało powiedzieć, że podatki są i będą w przyszłości. I w zależności od tempa rozwoju gospodarczego czy stagnacji gospodarki, podatki będą pełniły najważniejszą rolę tj. stymulacyjną, pobudzającą lub zapobiegającą pewnym niekorzystnym z punktu widzenia obywateli zmianom. Gospodarki krajów rozwijają się w koniunkturalnie i zgodnie z tymi cyklami podatki będą raz wyższe, raz niższe. Nie zmieni się tylko jedno. Na pewno będziemy je płacić!

Czyli najważniejszą pozostaje kwestia, jak gospodarować, jak prowadzić przedsiębiorstwo także rolne, by jednocześnie zapłacić podatek dla dobra wspólnego i uzyskiwać satysfakcjonujące nas dochody (zyski) i rozwijać się. Przecież rozwój to podstawowa zasada przedsiębiorczości. Także rolnicy muszą być przygotowani na to, że działalność rolnicza to taka sama działalność jak każda inna działalność gospodarcza. I wcale nie musi to być niekorzystne dla rolnika. Najważniejsze by zostały zachowane zasady zarówno gospodarki wolnorynkowej, ale także zasady zdrowego rozsądku i gospodarowania.

Oddając niniejszą broszurę do Państwa rąk mamy nadzieję, że przybliży ona wiedzę o podatkach funkcjonujących w Polsce w tym szczególnie dotyczących rolników i pozwoli na szersze spojrzenie na ten problem a dla decydentów da przyczynek do dalszej dyskusji nad właściwą formą opodatkowania działalności rolniczej z korzyścią dla wszystkich obywateli i w szczególności właśnie dla rolników.

Literatura

1. Ministerstwo finansów - www.mf.gov.pl.
2. Internet: <http://encyklopedia.pwn.pl>.
3. Praca zbiorowa pod redakcją Witolda Modzelewskiego (1993): *Podatek od towarów i usług VAT. Zagadnienia szczególne przepisy wykonawcze z komentarzem*. „SeZaM” Spółka Cywilna, Warszawa.
4. Zespół autorów Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli (2008): *Odzyskaj VAT. LODR w Końskowoli*. Końskowola.
5. Dr inż. Anna Litwinow (2000). *VAT w rolnictwie*. RCDRRiOW w Radomiu. Radom.

